

Ph.d. i helse- og sosialfag,
Profesjonsutøving - vilkår og utvikling

Prøveforelesing og forsvar av doktorgradsavhandling

Doktorand: Anita Dyb Linge

Fredag 3. juni 2022 kl. 10.15 - 15.00

Høgskulen i Volda

[Lenke til strømming](#)

Anita Dyb Linge held prøveforelesing og forsvarar si avhandling for doktorgraden i helse- og sosialfag, Profesjonsutøving – vilkår og utvikling. Ph.d.-studiet blir gjeve av Høgskulen i Volda og Høgskolen i Molde i fellesskap. Doktorgradsdisputasen er avsluttande del av doktorgradsstudiet.

Tittel

“Self-Efficacy and Work-Related Factors Associated With Return to Work in a Vocational Rehabilitation Programme With a Lifestyle Focus – A Prospective Observational Study”

Oppsummering

Linge har i si doktorgradsavhandling undersøkt ei gruppe personar, mellom 18 til 67 år, som står i fare for eller har falt ut av arbeidslivet grunna fedme eller fedmerelaterte sjukdomar. Personane har deltatt på eit 12 månaders arbeidsretta rehabiliteringstiltak med livsstilsfokus ved rehabiliteringssenteret Muritunet. Samanstilling av funn i avhandlinga framhevar «kva som påverkar det å stå i arbeid», «kva må til for å returnere tilbake til arbeid etter sjukefråvær», «kva som påverkar langvarig sjukefråvær» og ytre forhold som påverkar arbeidsdeltaking.

Deltakarane si tru på å meistre livsstilsending og arbeidsdeltaking har betydning for å nå eigne mål både under og etter rehabilitering. Konklusjonen i avhandlinga understrekar at arbeidsdeltaking og livsstilsending er ein samansett og kompleks prosess som er påverka av kroppsstørrelse, arbeidsevne, livskvalitet og meistringforventning for arbeid. Dessutan er arbeidsdeltaking viktig for deltakarane sin livskvalitet og er knytta til meistringstru og tidlegare arbeidserfaringar.

Bakgrunn

I Norge har omtrent 25 % av alle menn og 20 % av alle kvinner i aldersgruppa 40 til 45 år ein BMI over 30 (fedme) som kan gi helsemessige utfordringar, både fysisk og mentalt. Tidlegare forskning viser at dei helsemessige utfordringane knytt til fedme kan bidra til å redusere arbeidsevne og arbeidskapasitet og auke arbeidsfråvær. Dessutan kan personar med fedme slite med å kome inn i og å stå i jobb. I følge tidlegare publiserte studiar kan eit vekttap bidra til å auke arbeidsevne, redusere sjukefråvær, resultere til tidlegare retur til arbeid etter sjukefråvær og redusere arbeidsuføre.

Å stå utanfor arbeidslivet er ein av dei viktigaste faktorane for sosiale ulikskapar i samfunnet. Difor kan personar i Norge som har redusert arbeidskapasitet delta i ulike arbeidsretta rehabiliteringstilbod der målet er tilbake i arbeid. Problemet er at eksisterande rehabiliteringstilbod normalt ikkje varar i meir enn fire veker og har ikkje fokus på livsstilsending. For å oppnå livsstilsending med mål om vektreduksjon så er minimum 6 månadar oppfølgingslengde anbefalt og står i stor kontrast til eksisterande tilbod.

I 2015, fekk Muritunet, som første institusjon i Noreg, moglegheit til å etablere eit midlertidig arbeidsretta rehabiliteringstilbod med fokus på livsstilsending. Formålet var arbeidsdeltaking og redusere konsekvens av fedme. Ein litteraturgjennomgang viser ein beskjeden utval i publisert forskingslitteratur i kryssingsfeltet vektreduksjon og arbeidsdeltaking. Ingen av desse publiserte studiane har undersøkt personar som har deltatt

i eit arbeidsretta rehabiliteringstiltak med livsstilsfokus, ei heller føretatt intervju for å høyre deira erfaringar på kva som påverkar arbeidsdeltaking. Formålet med prosjektet var difor å undersøke kva faktorar påverka arbeidsdeltaking hos personar som står i fare for eller hadde falt ut av arbeidslivet grunna fedme eller fedmerelaterte sjukdomar.

Kva betydning kan forskinga få?

Publisert forskingslitteratur i kryssingsfeltet vektending og arbeidsdeltaking er liten. Vidare, arbeidsretta rehabilitering med livsstilsfokus er ikkje eit etablert behandlingstilbod i Norge. Funna i avhandlinga kan bidra til større kunnskap om korleis bygge opp framtidige behandlingstilbod for målgruppa og ein bør vere merksam på behovet denne gruppa har for livsstilsending som kan ha betydning for arbeidsdeltaking. Funna frå avhandlinga er eit substansielt bidrag til forskingslitteraturen i fagfeltet.

Medlemmar av bedømmingskommisjonen

Ole Steen Mortensen, professor ved Københavns Universitet

John Roger Andersen, professor ved Høgskulen på Vestlandet

Helga Synnevåg Løvoll, professor ved Høgskulen i Volda

Hovudrettleiar

Stål Kapstø Bjørkly, professor, Høgskolen i Molde

Medrettleiarar

Chris Jensen, leder Nasjonal Kompetanseteneste for Arbeidsretta Rehabilitering

Bente Hasle, førsteamanuensis, Høgskulen i Volda

Anita Dyb Linge (47) er busett på Linge i Valldal. Ho har ein Master of Public Administration frå Copenhagen Business School frå 2010. Både før, under og etter stipendiatperioden ved Institutt for sosialfag har ho vore tilsett som Forskings- og utviklingsleiar ved Muritunet. I tillegg blei Linge i mai 2022 tilsett i ei deltids forskarstilling ved Avdeling for samfunnsfag og historie ved Høgskulen i Volda i prosjektet Mandatory Reporting of Intimate Partner Violence.

PROGRAM

10.15 : Prøveforelesing

Tema for prøveforelesinga: “Er arbeid sunt”?

11.00: Pause

12.15: Disputas

Tittelen på avhandlinga er: “Self-Efficacy and Work-Related Factors Associated With Return to Work in a Vocational Rehabilitation Programme With a Lifestyle Focus – A Prospective Observational Study.”

- Prosesjon innmarsj (publikum reiser seg)
Dekan, doktorand, bedømmingskommisjon og leiar i doktorgradsutvalet
- Dekan introduserer doktorand og avhandlinga
- Doktoranden gjer greie for avhandlinga
- Førsteopponent eksaminerer doktoranden
- Kort pause – ca. 10 minutt
- Andreopponent eksaminerer doktoranden
- Opponentar ex auditorio
- Prosesjon utmarsj (publikum reiser seg)
Dekan, doktorand, bedømmingskommisjon og leiar i doktorgradsutvalet

Avhandlinga er tilgjengeleg for offentleg gjennomsyn frå og med 20. mai på Studentsørvis og i biblioteket.

